

Enhedslisten kræver flere ansatte på plejehjemmene

Én nattevagt kan have ansvaret for helt op til 35 beboere på et plejehjem. (1) Det er fuldstændigt uholdbart for både beboere og medarbejderes tryghed og sikkerhed.

Derfor foreslår Enhedslisten en ændring af loven, som sikrer minimum to medarbejdere i nattevagt på et plejehjem, samt at lovgivningen forpligter kommunerne til generelt at sikre bedre bemanning på plejehjem. Samtidigt vil Enhedslisten afsætte en halv milliard til mere personale på plejehjem.

Sådan lyder udspillet fra Enhedslisten forud for partiets sommergruppemøde i Aalborg. Pernille Skipper siger.

- Det er ikke i orden over for de ældre, som har allermost brug for hjælp. De har slidt et langt liv for at opbygge et velfærdssamfund, men det, de får tilbage, er alt for ringe. Det siger sig selv, at en medarbejder, som står alene med op til 35 beboere, ikke kan tilbyde en værdig omsorg og pleje.
- Hvis der opstår en akut situation, for eksempel en beboer, som forlader plejehjemmet eller bliver syg og har brug for at blive indlagt på hospitalet, så efterlades de øvrige beboere uden hjælp til at komme på toilettet, få skiftet ble eller til at komme op af sengen. Det er ganske enkelt uacceptabelt over for både de ældre, men også for medarbejderen.
- Vi skal ansætte mere personale på plejecentrene og forpligte kommunerne til at sikre en ordentlig normering. Derfor foreslår vi en halv milliard til mere personale, og samtidigt en ændring af serviceloven, som slår fast, at kommunerne skal sikre en forsvarlig bemanning. Det har man gjort i Sverige, og det kan vi med fordel lære af i Danmark.

Forslaget konkret:

Der afsættes 560 mio. kr. til øget bemanning på plejecentre. Det svarer til, at der kan ansættes 1.400 medarbejdere med forskellig relevant faglig baggrund. (2)

Samtidigt foreslår Enhedslisten en ændring af Serviceloven, så det fremgår, at der skal være tilstrækkelig bemanning på plejehjem, samt et krav om at der mindst skal være to medarbejdere på arbejde både af hensyn til beboere og til personalet.

Forslaget er inspireret af Sverige, hvor det fremgår af den svenske socialtjenstlag, at bemanningen på bl.a. plejehjem skal tage udgangspunkt i den enkeltes aktuelle behov, således at der er adgang til personale døgnet rundt, der uden ventetid kan gøre opmærksom på, hvis en beboer har brug for støtte og hjælp.

Lovændringen skal betyde, at tilsynet med plejehjem også konkret skal vurdere, om kommunerne har sikret en tilstrækkelig bemanning, så den enkelte beboers værdighed, behov for støtte og hjælp og mulighed for selvbestemmelse kan imødekommes.

Forslaget skal dermed sikre et minimum af sikkerhed og kvalitet, hvor der i dag i princippet ikke er en nedre grænse for bemanningen på plejehjem.

Baggrund

Normeringer på plejehjem

I gennemsnit har en medarbejder ansvaret for 24,2 plejehjemsbeboere, men tallet varierer fra 18 til 35 pr. nattevagt. Det viser en rapport fra Sundheds- og ældreministeriet, som undersøger personalekapaciteten på plejehjem. (1) Sundheds- og ældreministeriets undersøgelse af normeringer på plejecentre fra marts 2016 bygger på en spørgeskemaundersøgelse udsendt til alle kommuner samt en stikprøveundersøgelse af 12 plejehjem. Rapporten peger på, at det er vanskeligt at komme med tal for den gennemsnitlige normering på plejehjem, da tallene opgøres forskelligt fra plejehjem til plejehjem, og da personalets opgaver er forskellige. Besøgene på de 12 plejehjem viser dog, at normeringen er bedst i dagtimerne på hverdage, mens den er dårligere om aftenen og i weekender og dårligst om natten.

En rundspørge foretaget af DR fra 2015 viste, at der er plejehjem, hvor en nattevagt passer helt op til 60 beboere. DRs undersøgelse viste endvidere, at over halvdelen af landets kommuner tillader, at personalet er alene på nattevagt. (3)

Beboere på plejehjem er mere svækkede

Der bor i dag omkring 42.200 danskere over 65 år på plejecenter. Den gennemsnitlige alder for at flytte på plejehjem er 84 år. De ældre, som bor på plejehjem, er mere fysisk og psykisk svækkede end tidligere. Det øger problemet med for dårlige normeringer.

Ifølge en undersøgelse fra KORA december 2016 lider over halvdelen af beboerne af demens, over halvdelen er sengeliggende eller har brug for hjælp til forflytning, næsten en tredjedel skal mades, have sonde eller anden hjælp til at spise og omkring hver femte har en psykisk lidelse. (4) Samme billede dokumenteres også i førnævnte rapport fra Sundheds- og ældreministeriet, hvor det fremgår, at langt hovedparten af beboere i dag er stærkt fysisk og psykisk svækkede.

Plejehjemsbeboere nu og i fremtiden har brug for mere praktisk og personlig hjælp, end beboere havde tidligere. Men i kombination med lave normeringer er det vanskeligt for personalet at yde en tilstrækkelig og værdig pleje. Det bekræftes af to medlemsundersøgelser, som Ældresagen, FOA og Dansk Sygeplejeråd foretog i november 2014, hvor næsten halvdelen af medarbejderne i ældreplejen svarede, at mulighederne for at yde en værdig pleje, omsorg og behandling til ældre var blevet dårligere de seneste to år. De svarede, at mangel på tid var det væsentligste problem. (5)

Økonomi i ældreplejen

Ældreområdet blev i 2014 og i 2016 tilført henholdsvis en ældremilliard og en værdighedsmilliard. Men den ekstra tilførsel af ressourcer når ikke fuldstændigt frem til de ældre og modsvarer heller ikke den demografiske udvikling med flere ældre borgere. Derfor ser vi ringere service både på plejehjem og i hjemmeplejen.

Ifølge FOA er de kommunale udgifter pr. ældre over 65 år i gennemsnit faldet med 22 % fra 2009 til 2016. Det dækker over en stor variation mellem kommunerne, hvor reduktionen sviger mellem 3 og 43 %. (7) Samme billede tegner sig, hvis vi zoomer ind på de seneste år. Ældresagen har undersøgt de enkelte kommuners forbrug på ældreområdet i 2015 og 2016 og kan dokumentere, at 29 kommuner bruger færre penge pr. ældre over 80 år i 2016 til trods for værdighedsmilliarden. (8) FOA har undersøgt samme udvikling fra 2016 til 2017 og viser i deres undersøgelse, at hele 81% af kommunerne i 2017 har planlagt med reduktion i midlerne pr. 80 år i forhold til sidste år. (9)

Den demografiske udvikling med flere ældre betyder, at hvis det skal være muligt bare at opretholde nuværende serviceniveau, så forudsætter det en vækst i det offentlige forbrug på 0,6% om året frem mod 2025. Regeringens nuværende mål om en udvikling i den offentlige forbrug på 0,3% om året betyder altså forringelser af velfærden.

- 1) Sundheds- og ældreministeriet: National undersøgelse af forholdene på plejecentre
http://www.sum.dk/Aktuelt/Nyheder/Aeldre/2016/Marts/~/_media/Filer%20-%20Publikationer_i_pdf/2016/National-undersoegelse-af-forholdene-paa-plejec/Undersoegelse-af-forholdene-paa-plejecentre.ashx
- 2) Beregning Bureau 2000. Enhedslistens velfærdsudspil maj 2017 https://enhedslisten.dk/wp-content/uploads/2017/05/A%CC%8AM17_Velf%C3%A6rdsudspil.pdf (OBS DER ER EN FEJL NETOP HER I UDSPILLET)
- 3) DR: Nattevagter går alene med svage ældre på landets plejehjem
<http://www.dr.dk/nyheder/indland/nattevagter-gaar-alene-med-svage-aeldre-paa-landets-plejehjem>
- 4) KORA: Kvalitet på offentlige og private plejecentre i Danmark
https://www.kora.dk/media/6509869/-Rapport_Kvalitet-paa-plejecentre.pdf
- 5) Ældresagen. DSR og FOA: Undersøgelser om værdighed i ældreplejen
https://dsr.dk/sites/default/files/50/dsrfoa_aes_undersoegelser_om_vaerdighed.pdf
- 6) Ældresagen: Hjemmehjælp til ældre 2016
<https://www.aeldresagen.dk/presse/pressemateriale/dokumentation/2016-hjemmehjaelp>
- 7) FOA: Faldende kommunale ældreudgifter, december 2016
- 8) Kommuner sparer på ældrepleje og omsorg
<https://www.aeldresagen.dk/presse/pressemateriale/nyheder/kommuner-sparer-paa-aeldrepleje-og-omsorg>
- 9) FOA: Udviklingen i udgifter til ældrepleje pr. 80 årig + 2016-2017, april 2017